

Tantárgy címe: Szakmódszertan

(1.) Kurzus címe: Szakmódszertan	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke , „képzési karaktere” ¹² : gyak. (kredit 100%)	
A tanóra¹ típusa (előadás / gyakorlat): gyakorlat... és óraszám : 28... az adott félévben , (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : - Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők² (ha vannak): -	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyj. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok³ (ha vannak): referátumok, mikrotanítások, beadandó dolgozatok	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	

Kurzusleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása, vagy a féléves témák felsorolása (ld. **új szakos KKK**, ill. NAT Magyar Közlöny 2020. évi 17. szám)

Témák:

1. A történelemtanítás tervezése
2. Mikrotanítás óratervének elkészítése – gyakorlat
3. Mikrotanítás óratervének elkészítése – gyakorlat
4. Hallgatói gyakorlatok I-IX.

Célok, feladatok: A félév során egy mikrotanítás megtartása kötelező, melynek óratervét előzetesen odaadja az oktatónak.

Mikrotanítási témák:

A Közel-Kelet főbb civilizációi, Politika az ókori Hellasban, A görög civilizáció Politika az ókori Rómában, A római civilizáció Politeizmus, monoteizmus, A kereszténység kezdete, Egy eurázsiai birodalom: a hunok, A Római Birodalom bukása és örökösei, Az iszlám és az Arab Birodalom, A parasztság világa, Az egyházi rend, A középkor művelődése, A nemesi rend, A polgárok világa, A magyar őstörténet és a honfoglalás, A keresztény magyar államalapítás, A magyar állam megszilárdulása.

Érdemjegy: A mikrotanítás alapján.

KKK megfelelés:

- Ismeri az ókori görög és római politikai struktúrák főbb jellemzőit és változásait, az ókori és ókori keleti civilizációk kulturális örökségét (írásbeliség, művészetek, tudományok, gazdaság, jog), különös tekintettel a vallási hagyományokra.

¹Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

²pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

- Ismeri a középkori Európa és Európán kívüli világ történetét.
- Tisztában van az öt világvallás alapvető tanításaival.
- Ismeri a honfoglalás és a 10. század magyar történelmének témakörét felölelő kérdéseket és hipotéziseket.
- Tisztában van az ókori és a középkori Európa történetének gazdaság- és társadalomtörténeti alapfogalmaival, a társadalmi rétegzettségével, gazdasági és kereskedelmi újításaival.
- Tisztában van a művészettörténeti korszakokkal és főbb jellemzőivel, **elemezni tudja a világi és egyházi kultúra eltérő aspektusait**, ismeri és érti a középkori egyháztörténet legfontosabb eseményeit
- **Képes a különböző segédtudományok eredményeit hasznosítva komplex képet kialakítani a magyarság eredetéről, vándorlásáról.**
- Képes kiemelt figyelmet fordítani a Kárpát-medence népeinek történetére, a magyarság középkori történetére, az államalapítás, a középkori magyar állam megszilárdulásán és válságain keresztül.

Mely NAT-KET elemeket tartalmazza a kurzus? (kerettantervekhez ld. https://www.oktatas.hu/koznevels/kerettantervek/2020_nat)

A kurzuson tárgyalt anyagok lefedik a történelem tantárgy 9-12 évf. kerettantervének a 7-15. oldalán felsorolt témákat, fogalmakat, és a témákhoz tartozó meghatározott célokat.

A kurzuson tárgyalt anyagok lefedik a történelem tantárgy 6-8 évf. kerettantervének a 8-13. oldalán felsorolt témákat, fogalmakat, és a témákhoz tartozó meghatározott célokat.

Valamint a kurzus megfelel a NAT II. 3. 4. 1. pontjában megfogalmazott alapelveknek és céloknak, és fedi az 5-8. évfolyam főbb témakörei közül a 2-5; valamint a 9-12. évfolyamra határozott főbb témakörök közül az 1-5. témaköröket.

Továbbá a kurzus a Magyar Közlöny 2020. évi 17. számának 350-352. oldalán megfogalmazott célok eléréséhez is hozzájárul.

Mely NAT-ra épülő érettségi vizsgatárgy követelményeket tartalmazza a kurzus? (ld. https://www.oktatas.hu/koznevels/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol)

A kurzust elvégző tanulók rendelkeznek a történelem érettségi követelményekben megfogalmazott kompetenciákkal, és áttekintjük a közép- és emeltszintű témakörök közül a 1.1-2.5. témaköröket, illetve az ezekhez kapcsolódó fogalmakat, személyeket, valamint a topográfiai és a kronológiai adatokat.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott* irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

- Kaposi József: Széljegyzetek a történelemtanítás gyakorlatának alakulásáról. Új pedagógiai szemle, 2010 3–4. szám.
- Katona András—Sallai József: A történelem tanítása. Tantárgy-pedagógiai összefoglaló. Bp., 2002.

- Kis Sándor: „Elő a mobilokkal!” M-learning – A mobiltelefon alkalmazási lehetőségei a történelemórán. Knausz Imre (szerk.): Az évszámokon innen és túl... Megújuló történelemtanítás. Bp., 2001.
- Komáromy Gábor: Történelem az Interneten. Bp., 1998.
- Kovács István–Kovács Istvánné–Óbis Hajnalka: A változó történelemoktatás. Debrecen, 2015. Szabó Márta: A motiváció lehetőségei a történelemtanításban. I. rész. Történelempedagógiai füzetek 1999/4. szám 11–21.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség, attitűd*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a kurzus jellemzően, érdemben hozzájárul** (ld. szakos KKK)

A kurzus hozzájárul az osztatlan tanárképzés KKK-jában szereplő, a „2. melléklet a 64/2021. (XII. 29.) ITM rendelethez” című részében felsorolt 1. 1-1.6.3. pontokban felsorolt kompetenciáknak és kompetenciaelemek fejlesztéséhez.

Továbbá: *Szakmai alapozó ismeretek:*

- **történeti demográfiai alapismeretek;**
- **történeti segédtudományok;**
- **forrásismeret: az egyes korszakokhoz és forrástípusokhoz kapcsolódó segédtudományi ismeretek, írásos és képi források elemzése és feldolgozása, statisztikákból, diagramokból, térképekről, nyomtatott és digitális felületekről nyerhető információk értékelése, forráskritika**

A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei:

- alapos szakmai ismeretek a magyar és az egyetemes történelem nagy korszakairól (**őskor**, ókor, középkor, koraújkor, újkor, jelenkor),
- alapos szakmai ismeretek a magyar történelem legfontosabb eseményeiről, jelenségeiről, folyamatairól és fordulópontjairól (nemzeti ünnepek és emléknapok) a magyar őstörténettől napjainkig;
- áttekintő, horizontális igényű, szintetizáló, tudományosan megalapozott ismeretek Európa és Európán kívüli világ politikátörténetéről, társadalomtörténetéről, művelődéstörténetéről, gazdaságtörténetéről;
- történeti földrajz;
- a magyarság és a Kárpát-medence népeinek története napjainkig, együttélés a Kárpát-medencében
- **történeti ökológia;**
- egyház- és vallástörténet;
- **helytörténet;**
- életmód- és művelődéstörténet;
- Ismeri az ókori görög és római politikai struktúrák főbb jellemzőit és változásait, az ókori és ókori keleti civilizációk kulturális örökségét (írásbeliség, művészetek, tudományok, gazdaság, jog), különös tekintettel a vallási hagyományokra.
- Ismeri a középkori Európa és Európán kívüli világ történetét.
- Tisztában van az öt világvallás alapvető tanításaival.

- Ismeri a honfoglalás és a 10. század magyar történelmének témakörét felölölő kérdéseket és hipotéziseket.
- Tisztában van az ókori és a középkori Európa történetének gazdaság- és társadalomtörténeti alapfogalmaival, a társadalmi rétegzettségével, gazdasági és kereskedelmi újításaival.
- Tisztában van a művészettörténeti korszakokkal és főbb jellemzőivel, **elemezni tudja a világi és egyházi kultúra eltérő aspektusait**, ismeri és érti a középkori egyháztörténet legfontosabb eseményeit

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):

Kurzus oktatója (név, beosztás, tud. fokozat): **Kapi Péter, egyetemi tanársegéd**